

นักวิชาการชี้ธุรกิจดูแลผู้สูงอายุต้องเร่ง

ผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้นสวนทางผู้ดูแลลดลง

นักวิชาการ เผยผู้สูงอายุไทยอนาคตถูกทอดทิ้งสูง จากอัตราเพิ่มขึ้น 15% ของประชากร ขณะที่สวนทางกับคนดูแลที่มีอัตราลดลง ทั้งคนในครอบครัวที่ไม่มีเวลา และกลุ่มวิชาชีพที่ผลิตไม่เพียงพอ จี้รัฐบาลแก้ไขปัญหาด่วน

วานนี้ (30 ต.ค.) จากเวทีระดมความคิดเห็นต่อประเด็นนโยบายเรื่อง "ระบบการดูแลและกำลังคนในการดูแลผู้สูงอายุ" จัดโดยสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) และมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) โดยนางอุบล หลิมสกุล รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กล่าวว่า การดูแลผู้สูงอายุ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ การดูแลผู้สูงอายุโดยคนในครอบครัวและญาติ และการดูแลผู้สูงอายุโดยกลุ่มวิชาชีพ

ในกลุ่มหลังนี้มีการทำเป็นธุรกิจเนิร์สซิงโฮม และมีแนวโน้มเป็นที่ต้องการมากขึ้น เนื่องจากประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แต่ก็มีปัญหาการร้องเรียนมาก เนื่องจากบุคลากรที่จัดส่งไปส่วนใหญ่ขาดความรู้ และทักษะในการดูแลผู้สูงอายุ ละทิ้งสัญญา และมีการกระทำที่ไม่สมควรทำ จึงเป็นประเด็นที่ต้องมาหารือพูดคุยเพื่อวางมาตรฐาน

ผศ.ร.อ.หญิง ดร.ศิริพันธุ์ สาสัตย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า ผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเหล่านี้ ส่วนใหญ่มีปัญหาสุขภาพและป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ซึ่ง 1 ใน 4 จะป่วยจนไม่สามารถทำกิจกรรมที่เคยทำได้ โดยมีการคาดการณ์ว่า ในปี 2553 จะมีผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพาและต้องได้รับการดูแลถึง 299,837 คน และเพิ่มเป็น 741,766 คนในปี 2563 และจะเพิ่มถึง 1,103,754 คน ในปี 2573

ขณะที่รายงานการศึกษาความต้องการผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ช่วยตนเองไม่ได้ในอีก 2 ทศวรรษหน้า พบว่าผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลภายในครอบครัวโดยที่ญาติสามารถดูแลเองเพิ่มขึ้นจาก 67,395 คนในปี 2548 เป็น 79,888 คนในปี 2558 และผู้สูงอายุที่ต้องการจ้างผู้ดูแลเพิ่มขึ้นจาก 25,675 คนในปี 2548 เป็น 31,955 คนในปี 2558

ทั้งนี้ ที่ผ่านมา การว่าจ้างผู้ดูแลผู้สูงอายุมีปัญหามาก เนื่องจากมีการร้องเรียนการปฏิบัติงานของผู้ดูแลอย่างมากต่อกระทรวงศึกษาธิการ และศูนย์บริการคุ้มครองผู้บริโภค เพราะผู้ดูแลผู้สูงอายุไม่มีคุณภาพ ผู้ดูแลบางรายได้รับการอบรมเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุเพียง 3-5 วันเท่านั้น ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ว่าจ้างได้

ขณะที่ ดร.นงลักษณ์ พะโกยะ นักวิชาการจากสำนักงานวิจัยและพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพ สวรส. กล่าวว่า จากการติดตามการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของไทย พบว่า ผู้สูงอายุมีสัดส่วนประชากรเพิ่มมากขึ้น โดยในปี 2563 ทางสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประมาณว่าจะมีผู้สูงอายุถึง 15.3% ของประชากร หรือ 10.77 ล้านคน

อย่างไรก็ตาม เมื่อดูพยาบาลดูแลผู้สูงอายุ มีการคาดการณ์สัดส่วนพยาบาลดูแลผู้สูงอายุในปี 2553 อยู่ที่ 24% ของพยาบาลทั้งหมด และเพิ่มเป็น 34% ในปี 2563 ซึ่งปัจจุบันมีพยาบาลวิชาชีพทั้งสิ้น 97,942 คน ในจำนวนนี้ทำงานในระบบเพียง 66.2% ที่เหลือทำงานด้านอื่น ประกอบกับอัตราการเพิ่มของพยาบาลในแต่ละปีลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนพยาบาลวิชาชีพ จึงกระทบต่อจำนวนพยาบาลที่จะดูแลผู้สูงอายุด้วย